

List izhaja
dvakrat na mesec.
Posamezna št. 75p
Naročnina
mesečno 150 D.
Rokopisi se ne
vračajo.
Neprebrana pisma
ne sprejemajo.

VOJNI INVALID

Poština plačana
v gotovini.

Uredništvo in
upravištvo v
Št. Peterski
vojašnici.

Glasilo izvršnega odbora udruženja vojnih invalidov, vdov in sirot kraljevine SHS.

O zvišanju invalidskih doklad

Takoj v začetku moramo povedati, da invalidi za tistih 100 milijonov, ki jih je ministrski svet odobril v to svrhu, ne dobe nikakšnega zboljšanja, nego je vse to le zasmehovanje in varanje.

Da pa ne bi kdo mislil, da govorimo kar tako in trdimo nekaj, kar ne odgovarja resnici, hočemo dokazati, koliko bo dobil invalid in rodbine padlih od teh 100 milijonov po projektu, ki ga je vlada že objavila, dasi še denarja ni nakazala.

V tem predlogu stoji, da se invalidom do 60 odstotne nesposobnosti povišajo dosednji prejemki za 25 odstotkov, za one od 70 do 100 odstotkov delovne nesposobnosti se poviša za 40 odstotkov, a za najtežje invalide za 50 odstotkov. Nepoučeni bi si mislili, da je to že lepo povišanje invalidnine.

Ali pogledjmo, če je temu res tako, če se bo tudi kdaj izdalo obljubljeno povišanje invalidnine. Do 50 odstotkov nesposobni invalidi v prečanskih krajih so imeli doslej na mesec vseh invalidskih prispevkov povprečno 7 dinarjev, kar bi znašalo z obljubljenim povišanjem mesečno 9 dinarjev. Torej »velikanska« pomoč od celih dveh dinarjev na mesec. Nesposobni od 50 do 100 odstotkov so pa dobivali dosedaj mesečno povprečno 50 Din in vlada jim obljublja pomagati tako, da bi imeli mesečno okrog 90 Din. Najtežji invalidi, to so oni, ki so privezani na posteljo, so imeli mesečno okrog 300 Din in bi dobili sedaj 450 Din. Invalidi na ozemlju Srbije in Črne gore imajo malo večjo invalidnino od prečanov, a tudi ta invalidnina bi z obljubljenim povišanjem ne mogla vojnih žrtev obvarovati lakote in bede.

Tako »očetovski« skrbi za nas država. Koliko je invalidov do 60%? Nad 50.000. In 50.000 ljudi, nesrečnih in pohabljenih mora gladovati in trpeti in to za greh, ki ga niso nikdar naredili. Zločinec v ječi se godi bolje.

A to še ni nič. Invalidov od 60 do 100% je 16.000. Kdo so ti in kakšni so ti? To so ljudje, ki jim manjka ali roka do ramena, ali noga do kolka, ali obe izpod kolena, ali eno oko, ali ena roka in ljudje, ki so se vrnili s krvavih poljan popolnoma za delo nesposobni. Ti reveži so s svojo družino obsojeni, da umirajo od glada in s penzijo okrog 90 Din na mesec. Kdo ume narediti čudež in živeti z 90 Din na mesec?

700 invalidov je zelo težkih invalidov, torej z nad 100% nesposobnostjo. To so tisti, ki jim manjkata obe roki, obe nogi, obe oči in tisti, ki so popolnoma zgrbančeni, rekli bi, zmečkani. Ti dobe dosedaj nekako 300 Din, odslej pa, če bo denar, 450 Din. Ako je to zboljšanje, potem ne vemo, kaj je zboljšanje prav za prav. Kje je tu pravica? Kje poštenost? Kje človekoljubje? Vojske se napovedujejo, goni se ljudi v ogenj, špekulanti postajajo milijonarji, a oni, ki prelivajo kri in pretakajo solze gorja pa po vojni umirajo pod zvoki orgij bogatašev.

Kaj pa je ta vladni projekt dal rodbinam padlih, katerih je okrog 250.000. Rekli so gg. ministri, da so enaki z invalidi do 60% in dobe torej 25% zvišanje od svojih dosedanjih prejemkov, t. j. povprečno 30 Din (od 7 na 9 in od 38 na 90 Din).

Rezervni častniki-invalidi, po tem projektu ne dobe ničesar. Dobe samo oni rezervni častniki-invalidi, ki so nad 100% nesposobni.

Kdo pa je dobil največ?

To so aktivni častniki, ne glede na svojo procentualno nesposobnost. Ti dobe poleg dosedanjih prejemkov in sicer: pukovniki po 2000 dinarjev, podpukovniki 1400 Din, majorji 1350 dinarjev, kapetani I. razreda 1050 Din, kapetani II. razreda 1000 Din, poručniki 850 Din in podporučniki 700 Din mesečno. Torej ves kredit tistih 100 milijonov je umetno uporabljen za zvišanje plač aktivnim častnikom, dasi budžet vojne ministra zahteva poleg tega še za vojsko ogromne vsote.

Tako se dela z nami, cinično, neusmiljeno.

Da se zadovolji 280 častnikom-invalidom, se jemlje mnogim in mnogim tisočem siromašnim invalidom in rodbinam padlih. Zares, to je v duhu te socialne pravice, ki se pri nas vodi že 6 let. Najprej se pobrigajo za tiste od zgoraj, katerim je najmanj potreba, a ako kaj ostane, dobe tisti, ki bi morali dobiti najprej.

Vitezi pa ti aktivni častniki-invalidi niso. Zadovoljni so s tem, a niti eden se ni spomnil in kot tovariš rekel: »Nočem. Naj dobe najprej in največ tisti, ki so najbolj potrebni, kajti mi vsi smo prelivali kri in trpeli.« Ali danes je viteštvo drugo. Danes je viteštvo to, da se reče: »Naj je le meni dobro, a za mano pa magari potop.«

Kar nas pa najbolj ogorčava je to, da vlada ni imela toliko obzira do naše organizacije, da bi jo povprašala za mnenje, za sodelovanje, da bi ji poverila izdelavo projekta. Saj je vendar naša organizacija ustanovljena na »ukaz« vlade, saj je nje protektor sam kralj. Kako, da naše Udruženje še ni izvajalo te svoje pravice?!

Mnogo je krivo tega neuvaževanje naše organizacije in neresnost k njej državnih faktorjev. Mnogo pa tudi mi, članstvo, samo. Mesto, da bi s krepko organizacijo, kjer mora biti organizirano vse in vsak kar nas je vojnih žrtev, si ustvarjamo stranke in mesto, da bi svojo energijo posvečali borbi za invalidske pravice, jih posvečamo za lov na mandate in za osebne koristi.

Žalostna slika prosjačenja.

Na vseh krajih srečujemo ljudi, ki nadlegujejo pasante in pritiskajo na kljuke stanovanj s prosjačenjem.

Vsakovrstne osebe prosijo milodarov: stari, mladi, pohabljeni in tudi brez vsakih vidnih znakov potrebe. Ne samo stari in obnemogli kakršne smo vajeni videti prosjačiti, tudi mladi ljudje, ki so vsled brezposelnosti, draginje ali pohabljenosti postali žrtve današnjih socialnih razmer, so se morali vdati beraštvu. Zato je beraštvo med nami zavzelo take meje, da kaže prav žalostno sliko životarjenja. Lahko trdimo, da večino teh ljudi res sili potreba, so pa med njimi tudi delomržeži, ki samo izrabljajo.

Najžalostnejše pa je, da se med njimi nahaja veliko vojnih invalidov.

Invalidski začasni zakon sicer prepoveduje beraštvo ali kaj ko pa invalidom prav nič drugega ne nudi. Zato je matsikateremu invalidu res potreba začeti prosjačiti.

Navajeni smo bili vedno gledati stare veterane z lajnami ob robovih cest, ki so za svoje žrtvovanje zaslužili žalostni položaj berača, ljudem v zašmeh in zabavo, posebno pa otrokom. Invalid, posebno ako je postaran, se kar uživi v one slike starih časov, njemu je položaj lajnarja tradicionalen. V modernem času, ko je zavzela svetovna vojna tak obseg in pustila toliko vojnih invalidov, bi bilo pričakovati drugače. Ne smelo bi biti več invalidov-beračev, temveč bi morala moderna socialna zakonodaja urediti vojnim žrtvam zaslužen položaj.

Žal, da tega pri nas ni, ker se invalidi bore sedmo leto za zakon, ki bi jim nudil vsaj najpotrebnejše življenjsko pravo.

Ker pa ne dobe pri današnjih razmerah ne enega ne drugega, pohajajo med vrste beračev ter kažejo tam žalostno sliko, kako se skrbi za žrtve vojne.

Poleg vsakovrstnih elementov, ki opravičeno prosijo, srečujemo vedno več vojnih pohabljenec.

Svojo pohabljenost morajo kazati ljudstvu zato, da jim da milo za drago in dobe vsaj nekaj v njihovi veliki potrebi.

Toda v teh ljudeh bi moral biti ponos kljub vsemu zlu, treba bi bilo zavesti, da takega položaja niso zaslužili in ga ne marajo. Žrtve vojne ne spadajo med berače. Kaj pa je storila v tem

pogledu vlada, da zbriše to žalostno sliko v naši državi in kako skrbe za preprečitev tega naše državne oblasti? Invalidom so sami pokazali pot k beračenju ter jih privilegirali kot take. Ali je to v skladu z zakonom, ki prepoveduje beraštvo?

Že dosti slučajev se je našlo, da so prišli v Slovenijo invalidi iz južnih krajev naše države z dokumenti v rokah, da smejo prosjačiti po celi državi.

Neki naš očividec je naletel pred kratkim na najbolj prometnem trgu v Ljubljani na vojne invalida, ki je prosjačil. Bil je to domačin in ko ga je vprašal po razmerah in zakaj prosi, mu je pomolil dokument, izstavljen od tukajšnje politične oblasti, da sme beračiti.

Ali se misli na ta način rešiti invalidsko vprašanje?

Poleg vseh dohodkov iz invalidskih davkov in vojnih odškodnin o katerih smo čitali, da jih je dobila država, naj se vojne žrtve požene na srenjo, invalidsko vprašanje pa pusti nerešeno.

Pri nas vsaj mislimo, da vladajo še razmere, da mora vsaka občina preskrbeti svoje reveže. Zato dovolijo občine nekaterim svojim revežem, da smejo prositi samo okoli domačih občanov. Vsak prestop ek izven mej, zasleduje policija ali žandarmerija.

Tako je v navadi gotovo še danes, ko še nimamo drugih sredstev, da bi preskrbeli ubožce in reveže.

Toda nikdar ne bi pričakovali tolikega ponižanja oblasti, da bi izstavile vojnim invalidom na račun njihove pohabljenosti dokumente, da smejo poljubno prositi.

To je v nasprotju z zakonom in žalostno za cel narod, da mora gledati tako preskrbljene vojne žrtve.

Ako se ne more invalidom nuditi drugega, naj se jih spravi v zavode. Treba je gledati na to, da kolikor bolj se oddaljujemo od vojne, vedno več je obnemoglih vojnih žrtev za katere je treba poskrbeti zavetišč.

Občinam se ne more naprtiti bremena, katerega je povzročila vojna, za državo obstoji invalidsko vprašanje, ki ga mora na pravični in socialni način rešiti. Zato pa prejema država invalidske davke.

In ako se prav danes zvija na vse načine, da zavlačuje invalidsko vprašanje, bo treba vendar enkrat preprečiti z rešitvijo obširne zle posledice, ki se ne dajo na lep način prenesti.

Kako stališče pa naj zavzemajo proti beraštvu vojni invalidi? Ali more kdo odobravati in gledati, da posamezni njihovi vojni tovariši prosijo okoli milodarov, posebno pa še kot nekaki oblastveno patentirani privilegiranci. Ali se ne krčijo roke, ako pomislijo na vse žrtve, ki se danes na ta način plačujejo?

Mislamo, da bo vsak še tako potrebnega invalida prosjaka energično odvrnil od tega, ker beraštvo ni za stan vojnega pohabljenca. Može, katerim gre največja čast v državi, ne spadajo med berače.

Te zavesti naj bi se držali posebno oni, ki se vdajo beraštvu da ne ponižujejo svojega stanu in ne škodujejo skupni borbi za pravice vojnih žrtev.

Zato je pričakovati, da bodo tovariši invalidi povsod ustavili take vojne pohabljenec, ki beračijo in jih napotili na drugo pot, po kateri si bodo poiskali najnujnejših življenjskih sredstev. Slabe so danes poti, ki jih kažejo vodilni faktorji invalidskemu stanu toda vendar je treba samopomoči in vztrajnosti, da vojni pohabljenec ne bodo zavzemali tako nečastnega mesta med narodom. Gotovo je, da se dobe tudi med invalidi taki ljudje, ki po nepotrebnem pod pretvezo invalidnosti beračijo zgolj iz delamrznosti in drugih podobnih napak.

Zato je treba gledati, da se tem prepreči vsako izrabljanje, ki dela nečast invalidskemu stanu.

Ako bodo naši invalidi vztrajno delovali proti vsakemu beraštvu, bodo s tem več pripomogli k zbolšanju položaja, ker bodo preprečili

vsako prostovoljno vsiljevanje v ta najzadnejši stan, ki so ga pričele že celo oblasti pospeševati.

Z zavestjo in ponosom bo poprej rešeno invalidsko pravo, kakor pa s klonitvijo pred šibo, ki tepe danes vse vojne žrtve.

Ne moremo prepustiti, da bi bilo za našo državo rešeno invalidsko vprašanje tako, da bi se zgostile vrste beračev.

Reči moramo tudi, da je absurdno za vsakega javnega funkcionarja, ki izstavi invalidu potrdilo za beračenje. Pa ne samo za prosto beračenje, tudi za lajno, ki jo smatrajo za nekak poklic. Mogoče celo, da se poklicnim lajnarjem potem predpisujejo davki za njihovo obrt. Tudi lajnari niso v naših očeh nič drugega kakor navadni berači. Nihče jim ne bo za dotično godbo katero oni predvajajo nudil denarja v obliki plačila.

Invalidske oblasti morajo skrbeti za položaj vsakega posameznega invalida. Zasigurajo naj mu primerni obstoj, pa ne bo potreba nobenega invalida — berača.

Vsak ima pravico do reedukacije v zavodih, hiralce brez sredstev je potreba preskrbeti v zavetiščih, delomržneže in izkoriščevalce pa pognati v prisilne delavnice.

Mislimo, da ravno delamržneži največ izkoriščajo beraštvo.

Največja napaka je, da danes takim invalidom in onim, ki so zaslužili kazni, jemlje oblast vso zaščito, potem jih pa pusti, da na lastnih nogah postajajo vedno še slabši. Dotični ostanejo kljub temu še vedno vojni pohabljeni in so pri svojem položaju prisiljeni marsikaj podvzeti v obupu in potrebi.

Vsaj težkim pohabljenem bi se morala nuditi kljub temu, če se jim že vse drugo odzame, reedukacija, da se vsposobijo za delo. Tako pa se vsi taki potem udajo beraštvu in poleg tega še nadaljnjim kaznivim dejanjem.

Poštena rešitev invalidskega vprašanja, za katero se vsi invalidi tako krčevito bore, bi odpravila žalostne slike, ki jih tvorijo danes vojne žrtve.

Dakler država ne reši tega vprašanja, bo imela med narodom vedno neizbrisni madež, ki kaže žalostne razmere sistema.

Invalidski stalež zavzema toliko različnega zla, da ga je treba brez odlašanja izravnati. —

Iz človečanskega stališča je treba zasigurati vojnim žrtvam zaslugam primerno eksistenco.

Proti odpušcanju iz drž. služb

Znano je, da so bili o priliki redukcij v državnih službah prvi na vrsti invalidi. Slučaje imamo po vseh pokrajinah, da so bili izbaceni ravno ljudje, ki imajo največ pravic biti državni nameščenci, ker so postali pri izvrševanju državne službe pohabljeni.

Pri nas vlada kljub temu, da imamo nov zakon za državne nameščence še vedno partizanska gonja, ki se zna posebno sedaj ob času volitev močno izvajati. Gotovo se je že pričela v posameznih krajih in sicer tako kruto, da niti ne more priznati vojnim žrtvam.

To sklepamo po tem, ker je predsednik središnega odbora g. Pero Lazarevič naslovil pismo na predsednika ministrskega sveta g. Nikola Pašića in sicer sledeče vsebine: Gospod ministrski predsednik! Vsak dan se dogaja, da se odpustčajo iz državne službe invalidi in vojne žrtve. Na ta način daje država zelo slab primer, kako je treba spoštovati ljudi, s katerih krvjo je stvorjena.

Še več, ne samo, da se invalidi ne spoštujejo, temveč direktno ponižavajo. Kadar zahtevajo razlog odpustitve jim Vaši podrejeni organi odgovarjajo: to je volilna vlada, njej so potrebni samo njeni ljudje.

Gospod predsednik! Ko so tisti, ki danes počivajo na bojnih poljanah in oni, ki so se vrnili pohabljeni, nesli svoj život v morijo, takrat jih ni nikdo delil v stranke.

Danes, ko invalidi umirajo od glada, ne dela beda med njimi razlike.

Vsi naši državljani brez razlike in stranke morajo dajati našim invalidom pomoč in spoštovanje.

Jaz Vas prosim, gospod predsednik, da prihranite eno sramoto naši domovini večjo od onih, katere že nosi vsled brezbrčnosti napram invalidom.

Ako moja prošnja ne uspe, da zabranite nadaljno maltretiranje invalidov in ako odpustčanih ne vrnete h kruhu, odlagam jaz kot njihov predsednik od sebe vsako odgovornost pred Bogom in pred narodom in bom vsled sile svojih dolžnosti primoran, da se podvržem zadnjemu sredstvu, da vse naše invalidsko vprašanje, do najmanjših detajlov prinesem pred forum Evrope.

Sprejmite gospod predsednik uverenje o mojem spoštovanju.

Predsednik sred. odbora U. R. I.,

Peter P. Lazarevič m. p.

»Stranka upokojencev in invalidov Slovenije.«

Živio! Imamo stranko. Stranko upokojencev in invalidov. Eni, ki so šli radi ali neradi v pokoj in ne vedo, kaj bi in kako bi v svoji prirojeni in priučeni pasivnosti, ki jim je bila lastna ves čas njih aktivnega službovanja, drugi, ki so na komando oficirja prezirali smrt in se »drli kot levi«, (da se ne zamenja beseda »drli«, = kravo dreti, z besedo »drli« = rjoveti) in tudi sedaj v invalidskem stanju derejo na komando dosedaj nepoznanih junakov, nesposobni misliti sami kakor niso to znali v vojni, so ustanovili, oziroma so si ustanovili stranko. Svojo stranko.

Živio!

Nič za to, če stranka nima programa, saj ji ga ni treba. Glavno je: boj Izvršnemu odboru »Udruženja vojnih invalidov, vdov in sirot« in pa — skrit namen: ovekovečiti »voditelja«.

Ta »velikopoteznost« je rodila list »Ujedinjenje«, ki izhaja po potrebi in je pisan z nekim volapükom, drugače pa je srborit, celo malce zmešano revolucionaren (tudi brez programa

kajpada) in je poslan na invalidske podružnice za razpečevanje, kjer leži in se greje, stisnjen v kot. Prva številka je nekoliko pobevska, ozmerjala, zlagala in bo to, kajpada, njih odgovorni urednik dokazoval na sodišču ali pa molil grevengo, če ne bo mogel dokazati, ali vseeno je bila številka.

Furor. Živio furor!

Da pa bodo invalidi in vsi, ki jih zanima najnovejši pojav iskanja pameti »rojenih a nepriznanih voditeljev« znali, kako sodi javnost o tem in sicer stranke, ponatiskujemo tu, kaj je pisal »Slovenec« dne 7. t. m.:

Nova stranka. Gostilničar in vpokojeni železničar g. J. Bole ter invalid g. Ivo Meznarič sta ustanovila svojo stranko, ki se imenuje »Stranka upokojencev in invalidov Slovenije«. Izdala sta tudi svoj list »Ujedinjenje«, ki bo izhajal po potrebi in v katerem naznanjata, da sta že sestavila volilno listo in da bo stranka imela svojo volivno skrinjico, ki bo pa pri volitvah ostala skoro prazna. Oba namreč lahko seštejeta svoje pristaše na prstih svojih rok, ker so vsi invalidi in upokojenci že davno odločno proti donkišotskim nastopom g. Boleta in njegovega druga, ker so prepričani, da jim taka nespametna akcija more le škoditi.

Kratko, jedrnat in — resnično. »Jutro« od 9. t. m. je reklo pa to-le:

Invalidska senzacija. Peščica invalidov okrog Meznariča, znanega iz dobe invalidskih govorniških doklad, je po bistroumnem preudarku odločila, da zagotovi svojemu voditelju, ko je zdrsnil kot vrhovni šef invalidske organizacije za Slovenijo, socialni položaj s poslanskim mandatom. Ker pa ima Meznarič premalo vojnih žrtev za seboj, je poiskal še druge in sanja, da jih je našel v upokojencih, čeprav so le bele vrane, ki so obviseli na njegovi vejici.

Tako je nastala nova stranka Meznaričevih invalidov in upokojencev, katerih pa je po dosedanjih statistiki vseh skupaj toliko, da bodo mogli postaviti nekaj »einsoldatov«, ako hočejo izpolniti svojo kandidat-sko listo. Te za enkrat še niso objavili, pač pa so se samo predstavili z lastnim glasilom »Ujedinjenje«, ki bo izhajalo po potrebi. Ta list pomeni na polju žurnalistike epohalen duševni proizvod; kajti človek zastoni brska po straneh in naj jih obrača kakorkoli hoče, nikjer ne najde strankinega programa. Volilna strast in lov za poslanskimi mandati sta prizadejala Meznaričevemu konzorciju take skrbi, da je popolnoma pozabil na objavo svojega programa. Upokojencev list sploh ne omenja, ako se ne oziramo na par vrstic obsegajoči uvodnik. Temu sledijo dolgovezne kolone, pisane v posebnem slogu in jeziku, da bi jezikoslovec lahko porabil več steklenic rdečila za korekture. Mnogi odstavki so brez medsebojne logične zveze; mogoče so jo prekinili moli, ki so se najbrže zaredili v papirju.

Značilno pa je, da so skoro vsi članki posvečeni sedanjemu vodstvu invalidske

Dr. A. Koralnik:

Zaprta vrata.

(Nadaljevanje.)

KRALJEVIČ: Kaj hočeš? ... Odidi! Tesnobno mi je v tvoji bližini. — Zakaj že niso tukaj moji bratje, da me osvobodijo? Ob tem kamenju si razbijem glavo! (Plane k zidu.)

BAJADERA: Stoj, mladeč! Tega ne storiš!

KRALJEVIČ: Kdo mi more zabraniti?

BAJADERA: Jaz.

KRALJEVIČ: Kdo ti je dal oblast, da preprečuješ mojo voljo, ko dela nekaj, kar mora? BAJADERA: Te kodre ne sme oškropiti kri. Te oči, ki sijajo, kakor dijamanti, ne smejo pasti na tla kakor pljunek, ki se potepta z nogami ... One so moje kakor so tvoje ... Pravico imam, da jih zahtevam od tebe.

KRALJEVIČ: Kakšno pravico?

BAJADERA: Zato, ker jih ljubim, so postale moje.

KRALJEVIČ: Kaj pomeni to?! Ne maram te pravice. Samo ena pravica je in en zakon — pravičnost.

BAJADERA: Ti je ne poznaš? A potrebno je, da jo poznaš! Pravičnost — jaz ne vem, kaj je to! Ali veš ti? Moja pravica, to je moje pravo — in nezlomljivo! Ne pustim, da storiš to, kar hočeš storiti na sebi ...

KRALJEVIČ: Ali če te poteptam, zdrobim, če te takoj ubijem?

BAJADERA: Tedaj poljubim tvojo belo, mehko roko in zadržim od slasti, ko se ona dotakne mojih prs ...

KRALJEVIČ: Ženska, ali si znorela? Skušnja, strupena kača, proč od mene! O, da bi imel bodalo, naredil bi si pot preko tvoje-ga trupla.

BAJADERA: Ubij me, ako hočeš; samo daj, da občutim dotiklaj tvojih moških prstov. Daj, da mi na čelo padejo tvoji kodri, da me hladijo, da me dražijo, da me šibajo; daj da poljubim tvoje male ustne, vse tople ...

KRALJEVIČ: Molči! Zastrupljaš me s svojimi besedami! Molči! Iz tvojega glasu se izliva, kakor iz reke, topli valovi — in jaz tonem v njih. Odidi — ali ...

BAJADERA: (se privije k njemu) Ali ...

KRALJEVIČ: (s spremenjenim, zamolklim glasom, tresoč se po vsem telesu) Zadavim te. (Zgrabi jo — a ona se ne brani — stisne ji glavo in jo prime za vrat, kakor železo. Ona težko diha in docela privita k njemu, upira poželjivo vroče poglede v njegove oči ... On jo spusti ... Skoči nazaj in jo dolgo gleda.) In ti praviš, da za tem zidom stoji drugi?

BAJADERA: Da.

KRALJEVIČ: A za tistim tretji?

BAJADERA: Da.

KRALJEVIČ: A potem še eden in še eden, brez konca, brez števila?

BAJADERA: Brez konca in brez števila.

KRALJEVIČ: A kje je konec, kje je meja pregrajam?

BAJADERA: (kaže na se in nanj) Tukaj.

KRALJEVIČ: Ti nočeš, da odidem?

BAJADERA: Ne.

KRALJEVIČ: Ti hočeš, da prisiliš mojo voljo, ki je izbrana od bistvovanja?

BAJADERA: Tvoja volja je eno, moja volja je drugo — hočem, da iz obeh naredim eno.

KRALJEVIČ: Odit hočem, ali povedati še enkrat »ne«, predno grem. To zveni, kakor glas samotne pesmi, ko se oglasi odmev. Jaz bežim pred teboj, kača — samo poglej me še enkrat ... tako, tako ... tako ... Iz tvojega očesa prodira žarek, ki me ovija, kakor vrv in obrašča, kakor bršljan hrast ... Ti, kaj si mi naredila? Ne morem bežati! Ti, kdo si ti? Omahujem! Ti si me opojila! Pridi! ... Podpri me!

BAJADERA: (zmagonosno) Ti, hrast moj! (Gobjame.)

KRALJEVIČ: (jo gleda nekaj časa, nato jo, kakor omamljen poljubi) Kaj je to? (Se zave.) Kaj se godi z menoj?

BAJADERA: (sijajoča od sreče, mu zašepče na uho) Brahma, jaz sem te zopet premagala! ...

organizacije. Nova »stranka« pod Meznaričevim vodstvom bi veliko bolje storila, ako bi krstila svoje glasilo: Posvetilo izvršnemu odboru udruženja vojnih invalidov v Ljubljani. Upamo, da bo izvršni odbor Meznariču že posvetil, da pride vendar enkrat do spoznanja, kako so se stari bedasti demagogi utopili v lastnem žolču, ali pa so bili shranjeni za obzidjem blaznic.

Dodati ni več ničesar, ker se ne izplača in prepuščamo sodbo in obsodbo vojnim invalidom samim.

Pač, še nekaj. Odlomek iz pisma g. Meznariča samega, ki ga je pisal v Maribor in ki se glasi (celo pismo ne bomo citirali, ker je škoda papirja, saj odlomek sam pove dovolj):

»Zaupno Ti povem — tačasno pa vzdrži še tajno — da bo najbrže kombinacija v našo socijalistično stranko Jugoslavije več kot gotova! — Pomoč dobiš v Delavskem domu in pri naših tovariših...

Ivo Meznarič.

Ali naj povemo več? Dovolj je, ni potreba.

Enotna fronta.

Na vseznaj se bo vendarle rešilo vprašanje vojnih žrtev, samo počakajmo, da mine nova boljševiška nevarnost. Ta opasnost je prav gotovo bila eden iz tistih glavnih krivcev in razlogov, da se ni sprejel invalidski zakon, ko je bil vendar že izdelan, predložen in se je celo garantiralo, da se sprejme. Res je, da je ta boljševiška nevarnost obstojala že tudi pred vojno, nego takrat se je imenovala drugače. Boljševizem se javlja vedno v dveh oblikah. Boljševizem od zgoraj in boljševizem od zdočaj.

Danes se dela enotna fronta v Angliji, Italiji, Franciji in pri nas, nekako tako, kakor jo je za časa vojne ustvaril generalisimus Foš. Vojevati hočejo proti boljševizmu od zdočaj. Če ga potolčejo ali ne, je vprašanje, ki nas zanima, ker če ga zadušijo, bo potem invalidski zakon vsaj enkrat zagledal beli dan. Tisti drugi boljševizem, tisti od zgoraj, bo ostal in proti njemu se noče ustvariti nikaka »enotna fronta«, ker je potreben, da se lahko proti njemu od časa do časa vodi junaška borba.

Verjetno je, da bomo kmalu zagledali povsod nalepljene plakate v raznih barvah, ki nam bodo relifno pričali strahovite stvari boljševizma od zdočaj, cele kupe kosti in napise: »Tako je v Rusiji.« To ima svoj značaj, da se pokaže gospodarjenje boljševizma od zdočaj. Ali baš ti plakati nam dajejo idejo, kako bi bilo, če bi se mi vojni invalidi, lotili te praktične propagande in bi nekaj sličnega izdali — na svoje stroške, seve — ter narodu pokazali rezultate boljševizma od zgoraj, ki ga čutijo invalidi, vojne vdove in sirote? Nesumljivo je, da bi ta mogla kosti bila večja od prve kot rezultat skrbi o nas in racionalnega gospodarjenja boljševizma od zgoraj.

In če me jutri vpraša sin: Kaj je to boljševizem? mu bom odgovoril prosto tako-le: sinko,

KRALJEVIČ: Maja! Ti kača praseveta! Ti! (Stisne pest, ali takoj se zgrudi, kakor brez zavesti.)

BAJADERA: (poklekne in mu pritisne na usta dolg poljub) Ti, bog moj, ljubljani moj! (Se naglo obrne in izgine.)

SEDMI PRIZOR.

KRALJEVIČ. KRALJ. ANABHA.

(KRALJ in ANABHA stopata po stopnicah iz pagode, kjer sta bila skrita, na dvorišče vse do mesta, kjer leži kraljevič, kakor brez zavesti.)

ANABHA: Pridi, Situnago! Zgodil se je velik čudež spočetja.

KRALJ: Ničesar nisem gledal in ničesar videl.

ANABHA: In ničesar slišal?

KRALJ: Ničesar.

ANABHA: Hvaljen bodi Brahma, ki skriva pred ljudmi spočetje. Zakaj, njegovo spočetje je njegova slabost...

KRALJ: Sveti človek, ali je vse končano? Zakaj leži tukaj moj sin?

ANABHA: Ne govori več o tem, kar se je dogodilo. Vzbudivi kraljeviča.

KRALJ (se dotakne Kalasokinih ram): Kalasoka!

KRALJEVIČ (se prebudi in gleda nekako tuje na obo... Nato se strese, kakor da stresa s sebe pezo): Vidva, sta, oče in učitelj? A meni se je zdelo...

KRALJ: Kaj se ti je zdelo?

ko mladega in zdravega človeka pošljejo v boj, da brani državo, pa tam pogine in mu ostane žena vdova; ali zapusti sirote; ali ako izgubi roko ali nogo in ko se vrne domov, pa mu vzamejo kruh in ga prisili v berače; ali če je poginil, da mu ženo-vdovo vržejo na cesto, a otroke pošljejo v prostitucijo in kriminal, to je boljševizem. Ako pa bi mi izdali plakate, kakor sem zgoraj omenil, bi ga peljal pred tak plakat in mu ga pokazal. Tedaj bi mu bilo popolnoma jasno.

Ko se vojni invalidi plačajo mesečno z dvema kilogramoma kruha in ko se jim še ta dva kilograma ne izplača in ostane na dolgu do dvesto milijonov dinarjev invalidnine, ko se pozablja, da se celih 6 let ni moglo uzakoniti invalidskega zakona, ko junaki prosijo, a bojazljivi živijo v izobilju, ko se vsak trenutek igra s stotine milijonov dinarjev za invalide na papirju, ko se presteže dve tretjini pokopanih vojnih invalidov, ki so umrli od gladi, ko se prestežejo skeleti onih, ki so še ostali pri življenju, ko se invalide vsako leto po komisijah žigosa, kot kakšno živino, a zdravi lopovi ne mignejo z očmi, ko tudi danes ni izgleda za boljšo bodočnost, potem... potem je to boljševizem.

Ako pa je to preveč nova beseda in je mnogi ali nikdo prav ne razume, potem recimo raje vandalizem, ki nam je ostal od Turkov in ta nam je vsaj v živem spominu in ga razumemo.

Ali je morda kdo, ki bi mogel proti temu zlu postaviti tudi enotno fronto?

Po »Ratnem Invalidu«.

Meznaričev politični miš-maš.

Družba političnih kolednikov, ki je tvorila še pred kratkim neki odbor za razplet politične situacije med slovenskimi invalidi, je postala sedaj politična stranka.

Predstavila se je javnosti potom svojega lastnega glasila »Ujedinjenje«, katerega prvo številko je spustila dne 5. januarja t. l. med svet za smeh in kratek čas.

Ker se čuti že sama po sebi prešibko, je pridobila med se nekaj železniških upokojencev, najbrž svoje vrste, kateri se nam pa samo smilijo, kako bodo enkrat razočarani. Politični nastop te pestre družbe nas malo interesira, ker ne bo samo jalov, kakor marsikatero druge strančice, temveč bo odnesel popolnega političnega mačka.

Poznamo preveč naše invalide, kateri imajo bridke izkušnje in dovolj razsodnosti, da ne gredo na lim vsakim koristolovskim demagogom, poznamo pa tudi politiko.

Vendar pa moramo reagirati na članek v glasilu »Ujedinjenje« pod naslovom »Kako so nas prisilno zaslepljali«, v katerem neki znani odrešitelj slovenskih vojnih žrtev napada udruženje.

Članek je sploh tako nevesče skrupcan, da ga nihče ne razume in se mora smejati najmanjši šolarček takemu tekstu. Iz njega se da povzeti le natolcevanje napram udruženju invalidov in posameznim funkcionarjem ter članom. Že naslov sam je nemogoč, ker prisilno se ne da zaslepljevati nobenega.

Uvod je sploh sestavljen, kakor bi govorila starodavna grška »pitija« v omotici nad žveplenimi izpuhljaji. Vidi se, da hoče dobitnik invalidov postaviti popolnoma v nič stanovsko borbo in jo zamenjati s politiko in orijentacijo svojega kova. Zato je zavrzel naše udruženje med staro šaro, kot starodavno veteransko organizacijo, ki ima same zakuske in nobenih zahtev. Da bi le mogel pisec enkrat prisostvovati tem zakuskom, ki se vrše dneve in noči do pozne ure ob kupih vsakovrstne neprijetne duševne hrane.

Dalje trdi, da je v izvršni odbor prišla inteligenca, ker so ji sami revni invalidi (kje, ali na duhu?) prepustili vodstvo. To je najlepši kompliment za naše invalide, kakor da bi bili oni sami duševne reve. Ta inteligenca od bančnih specialistov do zakotnega vladnega pisarja je želela zadržati invalide v nastavljeno zanjko sedaj pa je zavlada korupcija in anarhija, celo orgije so na dnevnem redu.

Kdo pa je pridobil udruženju dotično premoženje, katerega ima priliko vsak član prešteti po bilancah in se ne more popolnoma nič prikrivati, ker je podvrženo vladni reviziji? Ali mar oni širokoustnež Meznaričeve stranke, ki bi ga sedaj rad pobasal za izvedbo svojih političnih koncepcij. O korupcijah in orgijah se bomo še pomenili, ker bi radi dobili dotičnega pred sebe, da jih eventualno iznese na dan. Tudi sistem volitev izvršnega odbora jim je jako na poti. Zakaj bi mala podružnica ravno tako glasovala, kot

večja? Kakor, da bi ne bili vsi člani enaki in bi ne bilo vseeno, ako je par delegatov več ali manj? To pa zato, ker je slučajno o priliki glasovanja Meznarič rabil več glasov.

Invalidu se brez žiranta ne da posojila in se ga zavrne, ker ni jamstva. Kje pa se dobi posojilo brez jamstva? Kakor nobeden zavod, tako ga tudi izvršni odbor ne daje, ker v tem oziru so pa bančni specialisti, ki vladajo v izvršnem odboru natančni, da ščitijo premoženje. Na ta način zapira gospoda invalidom vrata pomoči. In vendar je dobil tudi Meznaričev politik tov. Ogrin precej brezobrestnega posojila in še marsikateri drugi. Toda nihče ne brez jamstva. Sebi in kolegom daje izvršni odbor pomoč. Tako je dobil tov. Osana za vestno nadzorovanje računov 1000 dinarjev.

Tov. Osana je delal, zato je dobil precej manj kot zaslužen plačilo, katerega mu je dala delegatska anketa, kakor še nekaterim drugim. In kako bode v oči nasprotnike posojilo g. dr. Milaveca, to pa gotovo zato, ker spada med takozvano inteligenco.

G. dr. Milavec ni napravil, dasiravno je invalid, nobene škode izvršnemu odboru, ker je vzel posojilo in ga že tudi do malega povrnil s 12% obrestmi. Naj bode tudi povedano, da je dobil ta gospod posojilo za časa Meznaričevega predsedstva. Toliko bi dotična svota v nobenem hranilnem zavodu ne nesla. Vse to je omenjeni gospod storil kljub temu, da je vojni invalid. — Pri tem se pa tudi ni treba obregnuti v gg. Čaplaka in Mikuša, ki sta slučajno one kaste, katero naši nasprotniki tako neradi vidijo. Kot invalida sta dobila med drugimi po vsej pravici posojila, ker sta zadostila vsem pogojem ter sta jih tudi že zdavnaj povrnila. Nasprotno pa dolgoje g. Meznarič še danes precejšnjo svoto izvršnemu odboru, katero si je sam prilastil.

Dobil je kot delegat v Beogradu meseca septembra 1921 za časa izdelovanja začasnega invalidskega zakona od ministrstva plačane dijete.

Pred odhodom pa mu je bivši centralni odbor v Ljubljani izdal 3000 K predujma pod pogojem, da ta znesek vrne, ko prejme v Beogradu dijete.

G. Meznarič pa je čisto pozabil vrniti predujem, ker ako gre za njegov žep, nima take skrbi, kakor za druge. Baje vsled tega, ker je predujem porabil na nemoralen način v Zemunu, o čemur lahko še spregovorimo. Isti gospod Meznarič, ki ni še nikoli tlačil naše organizacije v strankarske namene, jo je hotel leta 1922 priključiti amsterdamski socijalistični neinvalidski centrali, kamor jo je šel zastopati kot oficijelni predsednik ljubljanskega centralnega odbora. Kljub temu, da ni imelo dotično zborovanje na Dunaju najmanjšega stika z invalidskim vprašanjem je porabil 4602 K gotovine iz naše blagajne v takrat še ne tako slabi valuti, ako je imel pri nas takrat še uradnik komaj 1000 K mesečne plače. Ako primerjamo to svoto z današnjo vrednostjo, bi znašala minimalno 5000 Din.

Gospod je pošteno reprezentiral slovenske vojne žrtve. Zračunal si je potrošek za banket, avto in vzdrževanje svoje družine za časa njegove odsotnosti ter različna likanja oblek in napitnine. Svote so takšne, da jih niti ne maramo objaviti. Ako bo g. Meznarič svoje volilce kot poslanec na ta način zastopal, se ga bodo kmalu naveličali. Dalje očita tov. dr. Turku, da je s svojo politiko ubranil sebi kantino. Ne samo dr. Turk, tudi izvršni odbor je branil vojno vdovo s kopico otrok, da je obdržala kantino, katero ima ona, ne pa dr. Turk sam in ker je slučajno sestra tov. dr. Turka, naj bi se to ne smelo zgoditi. Pač pa bi moral isto dobiti samostojen obrtnik, ki se je slučajno zatekel pod Meznaričevo frakcijo.

Nadalje gnjavi pisec izvršni odbor radi tega, ker je na invalidskem kongresu zastopal nacijsko stalništvo. Izvršni odbor naj bi naščuval srbske delegate proti Meznariču kot delegatu opozicije. Povedano bodi, da je bil Meznarič na kongresu samo delegat ljubljanske podružnice in ni mogel zastopati nikake opozicije. Njegov nastop, kakoršnega je pač vajen, da je začel z demagogijo napram delu izvršnega odbora in razkladati svoje nerazumljive socijalne metode, ga je tako daleč osmešil in pobil, da so ga zapustili celo njegovi nahujskani obiležniki iz vrst Bosancev, ko so sprevideli s kom imajo opraviti, kljub temu, da jim je z vsem prizadevanjem razkladal svoje metode na posebnem sestanku pri Slonu. Očita izvršnemu odboru, da se je zavzemal za redukcijo invalidov. Toda on se je ravno o priliki kongresa vezal s 3 znanimi Bosanci, ki so odločni zagovorniki redukcije.

Ne vemo, zakaj bi ne smelo naše udruženje simpatizirati z društvom rezervnih oficira i ratnika. Mar nam je li odveć pomoć, ki jo lahko zastavimo za nas tudi udruženi zdravi borci? In kako bode v oči našo opozicijo vojvoda Trifunović-Birčanin, ki je vodil stare srbske četnike. Kaj pa je naredil ta splošno čislani zasluženi mož, ki nam lahko s svojim vplivom mnogo koristi, trboveljskim žrtvam? Ker je veliko skusil in naredil v naši domovini, naj bi danes kot invalid ne smel v odbor našega stanovskega udruženja? To seveda mu prepovedujejo slični heroji, ki so svoj čas v Gradcu vpili nad slovenskega vojaka Windischer Hund, ker eden izmed tistih hoče danes naše invalide odrešiti z Meznaričevo akcijo.

Da, da, čisto prav je na koncu zapisal obrekovalec: Invalidi bodo znali ščititi stanovsko organizacijo in bodo v njej napravili red.

Naše gibanje.

Iz občnega zbora v Celju. Dne 11. t. m. se je vršil v dvorani mestnega kina v Celju občni zbor tamkajšnje podružnice pri dobri udeležbi članstva.

Otvoril ga je tov. Finžgar, ki je bil potem tudi enoglasno izvoljen da ga vodi. Pozdravil je vse navzoče posebno pa delegata iz Ljubljane in iz raznih bratskih okoliških podružnic ter zastopnika policije.

Za zapisnikarja sta bila izvoljena tov. Osanič in Zorko, overovatelja pa tov. Hudoklin in Ciler. Tajnik Frelih je prečital zapisnik zadnjega obč. zbora, ki je bil odobren in podpisan.

Nato je sledilo obširno tajniško poročilo. — Blagajnik tov. Ravnik pa je prečital vse postavke blagajniškega stanja ter bilanco.

Staremu odboru je bil izrečen absolutorij s pohvalo.

Vsled težkoč, ki jih imajo pri današnjih razmerah posamezni funkcionarji organizacije, so se posamezniki branili iti v odbor. Po dolgem debatiranju se je sestavil nov odbor in izvolil sledeče: Predsednik tov. Finžgar, podpredsednik tov. Leskovšek, tajnik tov. Zorko, podtajnik tov. Osanič, blagajnik tov. Ravnik, odbor tovariš Zidarič, namest. tov. Kramar, Dojer in Škerl.

Nadzorni odbor: preds. prof. Mravljak, odb. tov. Šošarič in Ciler, nam. Bač in Frajle. Sekcija vdov tov. Prebil in Lečnik.

Na občni zbor je bil pozvan tudi tovariš Meznarič iz Ljubljane, ki je na svojih poprejšnjih sestankih in shodih v Celju vedno razkladal različne nekorektnosti in zagreške izvršnega odbora. Naročeno mu je bilo, naj prinese pismene dokaze. Takoj ko je končal delegat iz Ljubljane svoje poročilo o delovanju izvršnega odbora in našem težkem položaju, je dobil besedo voditelj takozvane opozicije Meznarič. Razkladal je na dolgo in široko različne izdatke izvršnega odbora za podpore, posojila in upravo ter jih vporabljal za svojo politično agitacijo med članstvom. Pri tem pa je izbral same postavke, katere se tičejo inteligence kakor jo on imenuje in mu je strašno napoti pri svojih načrtih. Ni pa popolnoma nič dotaknil izdatkov in omenjal na drugo stran v prid njegovih privržencev, ki precej odtehtajo navedene. Najbolj so mu bila na poti posojila (povečini z obrestmi), ki so tudi skoro že vsa povrnjena in so bila čisto opravičeno izdana. Ni se pa popolnoma nič dotaknil izdatkov za njegovo osebo, ki stoje še danes odprti in so prinesli udruženju res materijelno škodo, dočim je posojila nikakor niso.

Navajal je tudi postopanje funkcionarjev izvršnega odbora napram članstvu ter ga očrtal, kakor bi bil izvršni odbor kaznilnica, to pa seveda zato, da je napeljal vodo na svoj mlin in da bi se odprla zopet pot njemu v izvršni odbor, kjer bi našel zavetje v svoji brezposelnosti.

Toda izvršni odbor nastopi pot, ki bo zavezala jezike vsem takim nepravničnim obrekovalcem.

Podružnica udruženja vojnih invalidov v Ribnici vrši svoj letni občni zbor v nedeljo dne 25. januarja 1925 točno ob 13. uri v dvorani Slov. kršč. izobraževalnega društva v Ribnici. S tem razglasom pozivlja podružnica vse člane, da se občnega zbora polnoštevilno udeležijo. — Vabi odbor. — Podružnica naznanja, da je priredila v nedeljo dne 28. decembra 1924 dramatično veseligoj »Svatba Krečinskega«, katere čisti dobiček je namenjen za spomenik padlim tovarišem svetovne vojne iz Ribnice in okolice. Čisti dobiček igre je 309 Din, ki smo ga dosegli

kljub mali udeležbi občinstva. Igralci so bili iz Ljubljane po večini tovariši invalidi. Dramatični odsek iz Ljubljane je svoje vloge hvalevredno izvršil v zadovoljnost občinstva. Zato izreka podružnica dramatičnemu inv. odseku prav srčno hvalo.

Podružnica Ljubljana je priredila dne 21. decembra p. l. ob 9. uri dopoldne v dvorani invalidskega doma svojim članom in članicam božičnico. Vsa prireditve je bila skrbno pripravljena. Zbralo se je okoli 200 članov in članic ter zastopniki I. O. v Ljubljani. Na okusno prirejenem odru je bilo okrašeno božično drevesce. Pevski zbor invalidskega doma je zapel dve pesmi. Nato je podpredsednik tov. Bajželj pozdravil navzoče v lepem in zelo primernem govoru. Marsikomu je zarosilo oko, ko se je govornik spomnil na predvojne čase. Spomnil se je tudi naših umrlih junakov, za katerimi žalujejo uboge vdove in sirote. Za tem govorom je pozdravil navzoče predsednik I. O. tov. Štefe, častital je podružničnemu odboru k tej prireditvi in k lepemu uspehu, da se zamore članstvu vsaj nekoliko pomagati. Pri obeh govornikih se je čula želja, naj bi že enkrat zavlada razmere za katere se bori udruženje. — Po končanih nagovorih je podpredsednik tov. Bajželj prosil navzoče, naj sprejmejo pripravljena darila. Opozoril je navzoče, da so darila nabavljena po sredstvih, kakoršne si je mogla podružnica s svojim delovanjem v tej akciji pridobiti. Nato je bilo obdarovanih 150 članov in članic. Prejeli so deloma blago za obleko in perilo, nekateri pa čevlje za svoje otroke. Skupna vrednost razdeljenih daril znaša 14.500 Din. Omenjeni znesek je bil nabran potem nabiralne akcije, katero je podvzel in vodil podružnični odbor. Poleg omenjenih 150 obdarovancev je bilo na prošnjo podružničnega odbora obdarovanih še 30 članov in članic pri splošni božičnici mestne občine v Unionu. — Skupno je torej obdarovanih 180 članov in članic, za kar gre čast in hvala požrtvovalnemu odboru ljubljanske podružnice. Omeniti je treba, da je k dohodkom te akcije veliko pripomogel dramatični odsek udruženja iz Ljubljane, ki je za ljubljansko podružnico v ta namen izvršil dve gledališki predstavi.

Št. Peter v Savinjski dolini. Naša podružnica je izvršila v zadnjem času 3 prireditve v korist onim, ki pričakujejo rešitve svojega vprašanja iz nebes in zastonj kličejo na pomoč na vse strani naše domovine. Domovina se ne zmeeni za nas vojne žrtve in ker nikdar ne bo mogla plačati doprinešenih žrtv v nobeni valuti, kakoršno smo zaslužile, zato ima naše prejeme tako uravnane, da dobiva 80% invalid po 77 Din mesečne pokojnine. V težkem pričakovanju zboljšanja pa dočaka redukcijo potom specialne komisije. Ob lanskem novem letu smo si voščili dobro, toda ni se izpolnilo, temveč dočakali smo veliko slabšega. Mnogi ne potrebujejo več rešitve našega vprašanja, ker so legli v črno zemljo in uživajo bolj pravične zakone. Naše prošnje pa čakajo leta in mesece nerešene in oplakane s tisočnimi solzami. Da se oterejo malo solze nedolžnih trpinov, si pomaga naša organizacija z dobičkom prireditve. Mnogo je domačega dobrega ljudstva, ki rado pri-skoči na pomoč bednim žrtvam. So pa tudi brezsrčni, skoro bi smeli reči nasprotniki, toda mora tako biti. Darovalcem prostovoljnih prispevkov izreka podružnica presrečno zahvalo. Pomagali so, čeprav še s tako malim darom otrefi solze žalosti onim, ki bodo deležni dohodkov prireditve. Še enkrat kličemo: »Bog plačaj!«

Kamnik. Podružnica U. V. I. v Kamniku naznanja svojim članom, da se je njena pisarna preselila iz hiše g. dr. Šubeljna na Glavnem trgu v stanovanje tajnika tov. Janežiča na Šutni štev. 52. Pisarna je začasno odprta vsako nedeljo in praznik dopoldne od 9. do 11. ure. — Opozarja vse člane naj pridejo in poravnajo zaostalo članarino za leto 1924, drugače jih ne more več smatrati za člane in jim ne bo nudila nobene pomoči. Oni, ki so oddali slike naj pridejo takoj po nove članske knjižice, ostali pa naj prinesejo slike. Podružnica se je dogovorila s tukajšnjim fotografom g. Aparnikom, ki daje znaten popust vojnim žrtvam za slikanje. Tovariši in tovarišice, zavedajte se svoje dolžnosti in položaja v katerem se nahajate. Vaše geslo naj bode: »V slogi je moč«. Podružnica se tem potom najlepše zahvaljuje g. dr. Šubeljnu za naklonjenost, ker je prepuščal brezplačno prostor za pisarno.

Poročilo na občnem zboru na Jesenicah. — Predsednik tov. Novak je dne 21. decembra 1924 ob 9 h 50 min otvoril šesti redni občni zbor po-

družnice U. V. I. na Jesenicah. Zato je vodil občni zbor za to izvoljeni predsednik tov. Stana Janko, poleg zapisnikarja tov. Vodiška.

Prisoten je bil tudi delegat izvršnega odbora tov. Krušič. Prvi je dobil besedo tov. Novak, ki se spominja med letom ponesrečenega tov. Ivana Maleja in umrle vdove tov. Antonije Korosec. Vsi v znak sožalja dvignejo s sedežev. — Spominja se tudi v invalidskem domu v Celju težko bolnih hiralcev Gašperja Klemenca in Jakoba Rožiča. Obžaluje pa grozno dejanje Ledererja. Na žalost konstatira, da invalidski zakon še ni sprejet in graja konečno tudi slabo udeležbo na zadušnici za umrle in padle, ki se je vršila na žalni dan. — Tajnik graja šikane raznih oblastev, delo v protezni delavnici, neenakost pri poštnih olajšavah v raznih pokrajinah, glede brezobrestnih posojil, težave pri popisnicah in slikah pri podporah itd. Po poročilu blagajnika izjavi nadzorni odbor, da je našel delo v popolnem redu, nakar je bil stari odbor razrešen dolžnosti. V nov odbor so bili izvoljeni tov. predsednik Žen Maks, odborniki: Zevnik, Vodišek, Tičar, Hladej, Kalan, Merlakova in Moderceva. Nadzorni odbor: Habe, Malej, Kalan, Drešova in Čopova. — Tov. Krušič je govoril o načrtu zakona in vladnih razmerah ter o redukcijah. Pojasni tudi druge važne točke predvsem zadržarstvo. Ob pol 2. uri je bil občni zbor zaključen.

Pojasnilo k članku radi oblek. Čujemo, da se v zdravilišču na Golniku neopravičeno zvrta krivda na nekega 70% invalida (ime zamolčimo), češ, da je on pisec članka »Pa še eno o obleki«. — Izjaviti moramo, da dotičnega ne zadene prav nobena krivda za omenjeni članek. Dotični tovariš se je le v obrambo svojih pravic obrnil na organizacijo ter jo prosil za posredovanje, ker se je čutil nekako v splošnem zastavljenega od invalidske uprave. Izvršni odbor, ki slučajno precej pozna razmere tudi na Golniku, je sam iz lastne inicijative pustil v list omenjeni članek. S tem, da je pisec rekel, da so nekateri že skoro predolgo na Golniku, ni mislil nobenega vojnega invalida, pač pa druge civilne privilegirance, zato pravi, da je za nje postal Golnik že kar invalidski dom. Ker znano nam je le, da se vzdržuje Golnik samo iz invalidskih kreditov. Sicer pa v nobenem drugem oziru nismo proti civilnim bolnikom ako se zdravijo pod drugimi pogoji.

Podružnica Kamnik ima svoj redni občni zbor dne 1. februarja 1925 ob 10. uri dopoldne v prostorih tov. Potočnika na Grabnu. Tovariši in tovarišice, odzovite se Vaši stanovski dolžnosti.

Umrli je v invalidskem domu v Celju 100% vojni invalid Tomaž Buršič, član našega udruženja. Ohranimo ga v prijaznem spominu.

Poziv. Pozivljajo se podružnice in članstvo od katerih je izvalil bivši član in tajnik izvršnega odbora g. Tone Ušan kake vsote, da javijo izvršnemu odboru natančne zneske in pod kakimi pretevezami je izvalil denar. — To nam store takoj, ker je treba zbrati vse vsote, za katere je oškodoval udruženje in posameznike.

Izvršni odbor.

Zahvala. Udruženje vojnih invalidov, vdov in sirot, podružnica v Ljubljani, je priredila 21. decembra 1924 svojim članom in članicam božičnico. Obdarovanih je bilo 150 članov in članic ter vojnih sirot. Odbor izreka tem potom vsem, ki so na katerikoli način, bodisi v denarju ali v blagu pripomogli to te prireditve, najprisrčnejšo zahvalo. — Odbor.

Izpolnite položnice. Poravnajte naročnine, sicer se Vam list ustavi. Pridobivajte novih naročnikov.

KAR NE VEŠ VPRAŠAJ

Univerzalni Informativni Biro
ARGUS
Knez Mihajlova ul. 35. Tel. 6-25.
BEOGRAD
(Pasaž Akademije Nauka.)

Odgovorni urednik: Ivan Vuk.
Tisk tiskarne Makso Hrovatin, Ljubljana.